

УДК 339.3
JEL: D30; L10; L81; L88
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-8-218-223>

КОНЦЕПЦІЙНІ ДОМІНАНТИ АНАЛІЗУВАННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ

©2024 КАЧАН О. Є.

УДК 339.3
JEL: D30; L10; L81; L88

Качан О. Є. Концепційні домінанти аналізування модернізації системи внутрішньої торгівлі

У статті наголошено на відсутності єдиної методології аналізування безпосередньо процесів модернізації внутрішньої торгівлі з огляду на низку структурних її характеристик, як-от: організаційної, економічної, інституційної, фінансової, інноваційної, соціальної та ін. Запропоновано дотримуватися структурно-покрокового підходу до аналізування модернізації системи внутрішньої торгівлі. Так, на першому етапі рекомендується проводити аналіз стану (визначення загальних і питомих (на 1 особу, 1 суб'єкт, одиницю площі тощо) характеристик), структури (ідентифікацію співвідношень обраних параметрів), динаміки (обґрунтування темпів зростання показників) та ефективності (розрахунок оборотності, рентабельності, фінансової стійкості, ділової активності та ін.) системи внутрішньої торгівлі. Основний етап аналізування передбачає проведення перевірки на предмет відповідності сучасним прогресивним трендам, інноваційно-технологічній активності й ефективності за запропонованими основними напрямками та структурними характеристиками модернізації системи внутрішньої торгівлі. На завершальному етапі відбувається ухвалення управлінських рішень з проектування модернізації системи внутрішньої торгівлі виходячи з: результатів ідентифікації слабких місць; виявлення нереалізованого потенціалу; моделювання векторів пришвидшення модернізації; детермінування чинників інноваційно-технологічного розвитку; оцінювання якості управління; визначення засобів посилення конкурентоспроможності; виявлення вад забезпечення соціально-економічної ефективності. Зроблено висновок, що застосування такого підходу до аналізування модернізації системи внутрішньої торгівлі надає комплексну характеристику, з одного боку, функціонування й осучаснення галузі, з іншого боку, – ефективності державного регулювання процесів її розвитку.

Ключові слова: внутрішня торгівля, модернізація, аналізування, внутрішній ринок, розвиток.

Рис.: 1. **Бібл.:** 11.

Качан Олег Євгенович – кандидат економічних наук, докторант кафедри економіки, Львівський торговельно-економічний університет (вул. Тухан-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

E-mail: kachan71y@icloud.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0496-0186>

UDC 339.3
JEL: D30; L10; L81; L88

Kachan O. Ye. Conceptual Dominants of Analyzing the Modernization of the Internal Trade System

The article emphasizes the lack of a unified methodology for analyzing the processes of modernization of internal trade in view of a number of its structural characteristics, such as: organizational, economic, institutional, financial, innovative, social, etc. It is proposed to adhere to a structural-step-by-step approach to the analysis of modernization of the internal trade system. Thus, at the first stage, it is recommended to analyze the state (determination of general and specific characteristics (per person, entity, unit of area, etc.), structure (identification of ratios of selected parameters), dynamics (substantiation of growth rates of indicators) and efficiency (calculation of turnover, profitability, financial stability, business activity, etc.) of the internal trade system. The main stage of the analysis involves checking for compliance with modern progressive trends, innovation and technological activity and efficiency in the proposed main directions and structural characteristics of the modernization of the internal trade system. At the final stage, managerial decisions are made to design the modernization of the internal trade system based on: the results of identifying weaknesses; identification of unrealized potential; modeling of vectors for accelerating modernization; determination of factors of innovation and technological development; assessment of the quality of management; identification of means to enhance competitiveness; identification of deficiencies in ensuring socioeconomic efficiency. It is concluded that the application of such an approach to the analysis of modernization of the internal trade system provides a comprehensive characterization, on the one hand, of the functioning and modernization of the industry, on the other hand, of the efficiency of the State regulation of the processes of its development.

Keywords: internal trade, modernization, analysis, internal market, development.

Fig.: 1. **Bibl.:** 11.

Kachan Oleh Ye. – PhD (Economics), Candidate on Doctor Degree of the Department of Economics, Lviv University of Trade and Economics (10 Tuhan-Baranovskoho Str., Lviv, 79005, Ukraine)

E-mail: kachan71y@icloud.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0496-0186>

Ліше за результатами ґрунтовного аналізу можливо сформулювати висновки стосовно, *по-перше*, досягнення цілей державної політики з модернізації системи внутрішньої торгівлі споживчими товарами і послугами; *по-друге*,

складових модернізації, за якими успіху повною мірою досягнуто не було; *по-третє*, слабких місць і недоліків, які залишилися та які потрібно ліквідувати; *по-четверте*, чинників, які, з одного боку, зумовили поступ модернізації, але, з іншого боку,

виступили перешкодами відповідних процесів; *по-н'яте*, векторів та динаміки подальшого нарощування модернізації системи внутрішньої торгівлі та зокрема її сегмента споживчих товарів і послуг; *по-шосте*, причин можливого недосягнення стратегічних цілей та очікуваних результатів державної політики в аналізованій сфері.

Своєю чергою, проведення такого аналізу базується на відповідній методології, що складається з методичних підходів, прийомів та методів аналізування, сукупності показників, індикаторів та їх критеріїв, оптимальних, допустимих і граничних значень тощо. Причому методологія щодо аналізування розвитку внутрішньої торгівлі достатньо системна та комплексна, має свою специфіку; тоді як методологія аналізування модернізації – ще більш специфічна та потребує застосування особливих підходів.

Таким чином, актуалізується завдання розробки та застосування методології дослідження модернізації системи внутрішньої торгівлі, що має важливе і теоретико-методичне (для подальшого розвитку концепційних положень у цій сфері), і прикладне (з метою вдосконалення інформаційно-аналітичного підґрунтя ухвалення дієвих управлінських рішень з пришвидшення та поліпшення структурних характеристик модернізації системи внутрішньої торгівлі загалом) значення.

Проведення аналітичної роботи потребує використання численного інструментарію, що має високу обґрунтованість і прикладний характер для формування якісних висновків про отримані результати розрахунків. Аналізування модернізації системи внутрішньої торгівлі здійснюється за різними векторами з орієнтацією на активне використання інформаційно-вимірювальних та інших провідних технологій.

Так, значну увагу при проведенні аналізування за вказаним напрямом необхідно звертати на вивчення наукових праць, зокрема таких авторів, як В. Апопій [9], Ю. Березівський [11], Р. Бугріменко [10], О. Бурлеев [1], О. Василенко [1], Т. Васильців [2; 11], О. Вірт [5], Т. Гуштан [8], Р. Іваненко [1], Л. Іванова [11], М. Кизим [3], О. Клепанчук [4], І. Копич [9], Г. Крамарев [3], М. Куницька-Іляш [11], П. Куцик [5], Р. Лупак [2; 5; 11], Н. Міценко [6], Н. Наконечна [11], О. Ольшанський [7], Ю. Пинда [8], М. Флейчук [2], М. Чорна [10], Р. Щупаківський [5]. Прийнято обирати різні структурні складові аналізування модернізації, що формує значну диференційованість результатів та часто високу їх суб'єктивність. Тож важливо сформувати єдиний комплексний підхід до аналізування модернізації системи внутрішньої торгівлі виходячи з осо-

бливостей сучасних прогресивних трендів, нарощування інноваційно-технологічної активності й ефективності підприємницької діяльності.

Метою статті є наукове обґрунтування концепційних доміант аналізування модернізації системи внутрішньої торгівлі.

Передусім вкажімо на те, що на сьогодні ще не напрацьовано методології аналізування безпосередньо процесів модернізації внутрішньої торгівлі, тим паче її системи, коли йдеться про більшість зі згаданих вище аспектів, як от – організаційний, економічний, інституційний, фінансовий, інноваційний, соціальний та ін. Тому доводиться опиратися на ті розробки, що більшою мірою стосуються аналізування тенденцій становлення, розвитку, динаміки, структурних та інших характеристик, які сформувалися на певний часовий період у галузі роздрібно торгівлі такого виду економічної діяльності, як 47 «Роздрібна торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами». З іншого боку, логічно і закономірно, коли методологія аналізування стану розвитку торгівлі та її модернізації взаємопов'язані. Ба більше, на думку автора, загальна характеристика стану та розвитку внутрішньої торгівлі служить первинним етапом, так званою відправною точкою під час аналізування міри її модернізації (рис. 1). Адже модернізація – це не тільки рівень впровадження інновацій, застосування сучасних прогресивних технологій у технологічні процеси торгівлі.

Попри незначну кількість досліджень, в яких аналізується безпосередньо модернізація сфери внутрішньої торгівлі (і це суттєво обмежує можливість наукового дискурсу в аналізованій сфері), слід вказати на те, що окремі спроби аналізу все ж таки були. Віддаючи належне спробі здійснити комплексне аналізування безпосередньо модернізації внутрішньої торгівлі та ще й як системи, мусимо констатувати, що у відповідних цілях застосовувалися стандартні параметри та показники аналізу стану, динаміки, структури й ефективності використання тих чи інших груп ресурсного забезпечення в оптовій та роздрібній торгівлі, з окремими висновками стосовно рівня сучасності (відповідності світовим практикам) застосовуваної техніки та технологій торгівлі, її матеріально-технічної бази, форм і форматів торгівлі, інноваційної активності суб'єктів бізнесу, що спеціалізуються на торгівлі, тощо. Іншими словами, не було застосовано ні специфічних показників у аспекті проникнення модернізації, ні спроби композиційного підходу до побудови й обчислення інтегрального індексу так званого осучаснення внутрішньої торгівлі та її підсистем.

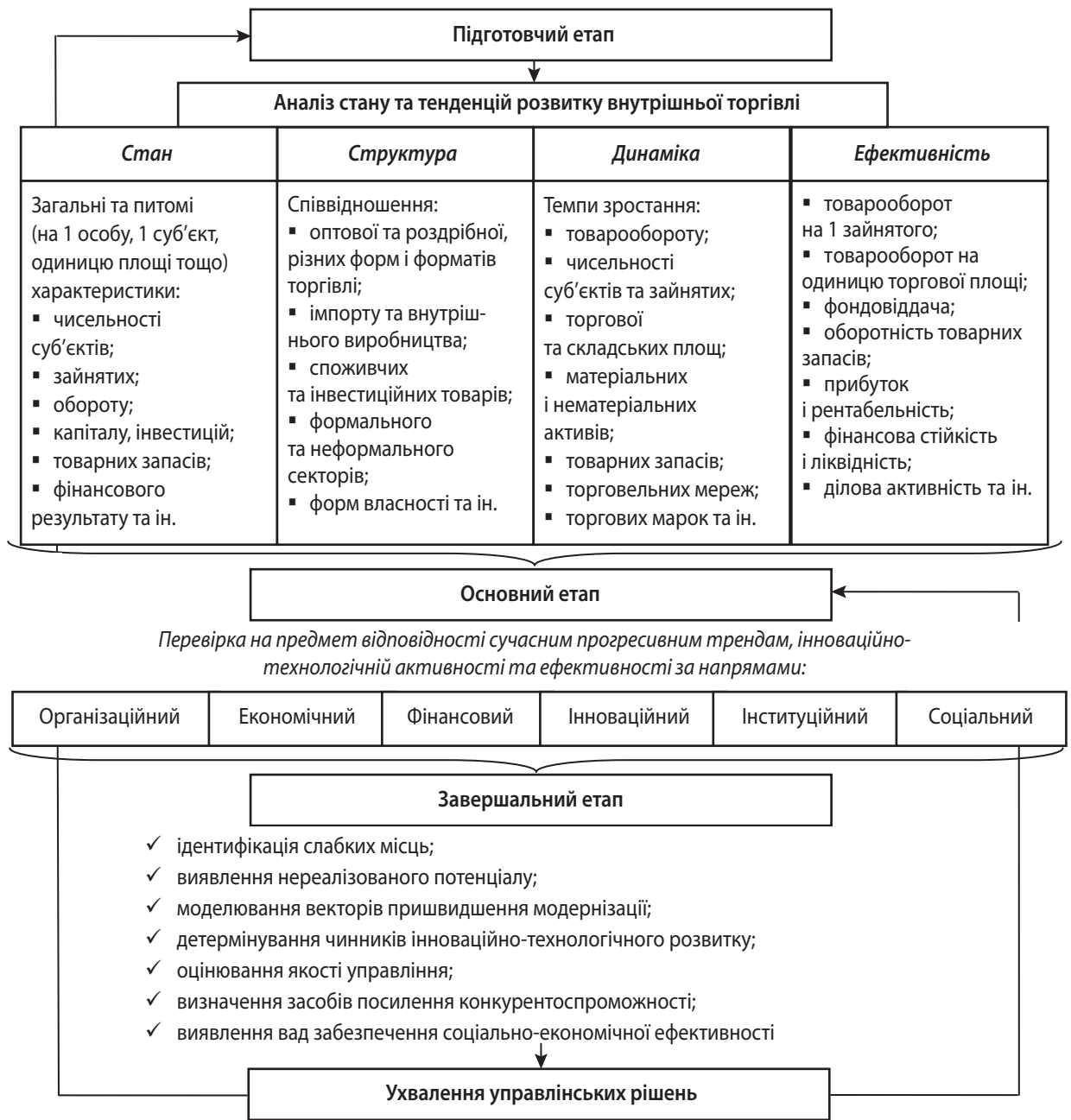

Рис. 1. Концепційні домінанти аналізування модернізації системи внутрішньої торгівлі

Джерело: авторська розробка.

У межах загальної послідовності економічного аналізу в тій чи іншій сфері робота починається з обрання одного або кількох методичних підходів, які як будуть покладені в основу всієї аналітичної роботи, так і визначатимуть її характер. До прикладу, у дослідженні [10, с. 51–56] М. Чорна та Р. Бугріменко оперують такими методичними підходами, як структурний, інтегральний та діагностичний. Зокрема, структурний підхід орієнтований на декомпонування системи на окремі її елементи задля дослідження кожного з них, а також виявлення взаємозв'язків між ними. За інтегрального підходу дослідники ставлять перед

собою завдання за будь-яких обставин провести інтегральне комплексне оцінювання та визначити інтегральний коефіцієнт, що характеризуватиме систему загалом. При діагностичному підході найбільш важливим стає надання конкретної оцінки тій чи іншій ситуації, яка склалася. Як на думку автора, то структурний та інтегральний підходи служать невід'ємними складовими під час економічного аналізу макроекономічних процесів і явищ.

Ю. Пинда та Т. Гуштан вказують на прикладну значущість використання детального, суб'єктно-функціонального та ресурсного методичних підходів [8, с. 61–66]. Перевагами їх застосування є детальна

діагностика за різними функціональними складовими системи внутрішньої торгівлі, групами ресурсного забезпечення, а також суб'єктами – центрами управління та об'єктами – центрами відповідальності за витратами. Своєю чергою, зазначені методичні підходи мають меншу значущість, коли впроваджуються для аналізування процесів і явищ, які мають перебіг на макроекономічному рівні. Отже, ці методичні підходи більш прийнятні для аналізування спеціалізованих мікроекономічних аспектів.

З прикладної точки зору, зокрема з позиції організації аналітичної роботи, формування системи даних і вже безпосередньо переходу до напруження управлінських рішень, більш прикладну значущість мають напрями аналізування внутрішньої торгівлі. По суті, це спроби не розрізної, а інтегральної оцінки, в основі якої – певна група характеристика (чи їх поєднання). Одразу зауважимо, що в економічній літературі таких спроб представлено небагато. Тож наявні мають особливий інтерес.

До прикладу, в публікації [9, с. 76] представлено підхід до т. зв. комплексного аналізування ефективності регулювання розвитку торгівлі. Автори виділили п'ять груп індикаторів, які в сукупності розкривають оцінку ефективності регулювання розвитку внутрішньої торгівлі. Йдеться про такі складові: 1) соціальну (яку відображають рівень задоволення потреб населення в товарах і послугах, створення робочих місць і оплата праці); 2) економічну (інвестиції, податки, цінова стабільність, вплив на виробництво та конкурентоспроможність національної економіки, економічна ефективність та інфраструктура галузі); 3) торговельно-технологічну (форми і методи торгівлі, прогресивні технології, конкурентоспроможність суб'єктів торговельної діяльності); 4) організаційно-управлінську (всі можливі структурні характеристики, щільність покриття об'єктами торгівлі, рівень монополізації та тінізації, інституційне забезпечення) та 5) морально-етичну (якість і культура обслуговування, умови праці).

Беззаперечно, застосування такого підходу надає системну та комплексну характеристику, з одного боку, функціонування та розвитку внутрішньої торгівлі та, з іншого боку, – ефективності її регулювання. Адже, як відомо, результат є гарним відображенням політики його досягнення. Проте видається доцільним вказати на те, що цим підходом не враховується низка важливих складових (як-от: інвестиційна, інноваційно-технологічна, фінансово-ресурсна); він обмежується лише окремими індикаторами, а більшість з визначених індикаторів мають якісний характер, що ускладнює їх обчислення.

З аслуговує на увагу й такий напрям, як економічне аналізування інтегрованих систем підприємств і організацій споживчої кооперації, представлений у дослідженні Н. Міценко [6]. По-перше, науковиця розглядає низку нестандартних критеріїв – характеристик на кшталт коефіцієнта ефективності інтеграції (відношення синергетичного результату від співпраці до трансакційних витрат, понесених на процеси інтеграції); рейтинг стратегічної позиції локальної інтегрованої системи (враховує оцінювання та порівняння стратегічного клімату, стратегічних переваг і стратегічного потенціалу). По-друге, пропонується цілий каскад підходів до аналізування інтегрованих систем, а саме: 1) специфіка в аналізуванні порівняно з діяльністю відокремлених суб'єктів господарювання (за такими критеріальними ознаками, як ділова активність і використання ресурсів, ліквідність і фінансова стійкість, організація управління відносинами, інтегральна ефективність); 2) оцінювання ефективності за різними рівнями (зокрема, операційним, функціональним, міжфункціональним і міжорганізаційним із урахуванням ефектів доданої вартості й економії на масштабах господарювання); 3) розробка класифікації параметрів економічної ефективності локальних інтегрованих торговельних систем (що складається з економічного (ефективність використання ресурсів, напрями формування ефектів синергії, кількісно-якісна оцінка ефективності) та системного (якість рівневої інтеграції, ефективність організації в системі, різновид інтегрального оцінювання, збалансована системна оцінка) ефектів) [6, с. 240–254].

О. Клепанчук, ведучи дискурс відносно критеріальних ознак поступу внутрішнього ринку загалом і внутрішньої торгівлі зокрема, переконливо доводить, що такими слід розглядати структурні зміни [4, с. 32–50]. І справді, поліпшення структурних характеристик у таких аспектах, як, наприклад, легальний і тіньовий сектори, традиційна й інноваційна економіка, монополізація та малий бізнес і середній клас, збалансований просторовий розвиток, висока конкурентоспроможність і розвиток місцевого виробництва, імпортозаміщення тощо, може бути як свідченням, так і наслідком ефективної політики з регулювання внутрішньої торгівлі. Їх неможливо досягти без ефективного державного втручання, що обумовлює активізацію модернізаційних процесів. З іншого боку, таке бачення має і слабкі місця. Так, структурні зміни та реформи залежать від розвитку на всіх рівнях – суб'єкта господарювання, території, галузі, регіону, однак цей розвиток не обов'язково пов'язаний з модернізацією. Це може бути, до прикладу, нарощення обсягів діяльності (без інновацій), збільшення місткості

внутрішнього ринку, викорінення деструктивів і заміщення їх раціональними процесами тощо.

Робота, що ведеться за вказаними напрямками аналізування модернізації внутрішньої торгівлі, потребує використання конкретних методів економічного аналізу – від найпростіших до задіяння в таких цілях складних методик зі застосуванням Big Data, штучного інтелекту і т. п. До найпростіших можна віднести методи моніторингу статистичних індикаторів, статистичного аналізування, динамічного оцінювання.

Іншу комбінацію методів аналізу використовують науковці М. Кизим і Г. Крамарев у праці [3, с. 119–129]. Йдеться про евристичний, інкрементальний та комбінаторний методи. Як відомо, перевагами першого є можливості застосування за ситуації неповноти даних, а також відсутності чіткого розуміння стосовно управління процесами вирішення складних задач. У доповнення до можливостей евристичного методу інкрементальний метод передбачає поступове заповнення даних, яких бракує, заради уможливлення аналізування складних систем і виявлення ймовірних трендів їх розвитку. Комбінаторний метод передбачає варіювання змінами та їх наслідками, ґрунтується на застосуванні закономірностей системи, зокрема за функціональними, просторово-структурними та іншими ознаками. Таким чином, зазначені методичні підходи найбільш доцільно застосовувати не лише для аналізу, а радше для прогнозування та моделювання станів розвитку внутрішньої торгівлі та її впливу на конкурентоспроможність національної економіки, або, навпаки, проектування перебігу низки чинників, які визначають стан і структурні характеристики розвитку внутрішньої торгівлі країни.

На перевагах і недоліках складних методів багатовимірного статистичного аналізу, аналізу й опрацювання сценаріїв, а також теоретико-ігрових методів зупиняється О. Ольшанський [7]. До значно ширших можливостей вказаних методів науковець відносить, по-перше, здатність одночасно аналізувати значні масиви даних; по-друге, порівнювати між собою абсолютно різнохарактерні явища і тренди; по-третє, виявляти закономірності та наслідки, які, на перший погляд, не помітні [7, с. 39–52]. Своєю чергою, в його доповнення можна застосовувати метод прогнозування сценаріїв, який уже на основі віднайдених прихованих зв'язків дозволяє їх розвивати, моделюючи ті чи інші ситуації, а також їх наслідки залежно від того, яким чином (за яким сценарієм) будуть розвиватися головні підсистеми розвитку внутрішньої торгівлі країни.

Також йдеться про методи штучних нейронних мереж як чи не найбільш складні, які, проте, дозволяють отримувати достатньо точні результати в дуже складних середовищах з величезною кількістю змінних. Їх принцип дії базується на поведінці нейронів та електричних сигналів, які вони передають між входом, обробкою та виходом із мозку [1]. По суті, це штучний інтелект у сфері аналізування Big Data, здатний на найвищому рівні реалізувати такі групи завдань, як: прогнозування макроекономічних процесів і явищ, класифікація та моделювання трендів і їх наслідків. Провідними перевагами методу штучних нейронних мереж є спроможність системи вчитися, можливість працювати з неповними даними, здатність оцифрувати процеси аналізування, висока точність результатів. Втім, застосування методу штучних нейронних мереж має недолік у вигляді необхідності отримання великого масиву даних, а це обумовлює потребу в істотному розвитку та розширенні системи даних, які формуються службами офіційної статистики.

ВИСНОВКИ

За результатами узагальнення теоретико-методичних засад аналізування процесів, пов'язаних з внутрішньою торгівлею, встановлено, що методологія дослідження її модернізації – наступний (після загального макроекономічного аналізу), більш складний і системний етап, який ґрунтується на результатах вивчення стану і тенденцій розвитку внутрішньої торгівлі та передбачає перевірку отриманих даних на предмет їх відповідності сучасним прогресивним трендам, достатній інноваційно-технологічній активності й ефективності за кожним з векторів модернізації, а саме – організаційним, економічним, фінансовим, інноваційним, інституційним і соціальним. Практична апробація методики аналізування модернізації внутрішньої торгівлі дозволяє ідентифікувати її загальний рівень, а також виявити слабкі місця та недоліки, перспективні напрями та потенціал пришвидшення й ефективізації процесів модернізації внутрішньої торгівлі в системі управління розвитком внутрішнього ринку.

Подальші дослідження стосуються формування загальної структури методології аналізування модернізації системи внутрішньої торгівлі, фундаментальними елементами якої повинні стати методичні підходи, напрями та методи аналізу, індикатори за складовими модернізації. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Бурлеев О. Л., Василенко О. О., Іваненко Р. М. Ефективність використання штучних нейронних

- мереж в економіці. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 31.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-27>
2. Васильців Т. Г., Флейчук М. І., Лупак Р. Л. Пріоритети і засоби державної політики забезпечення економічної безпеки розвитку внутрішнього ринку в Україні. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. 53. С. 10–19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2017_53_4
 3. Кизим М. О., Крамарев Г. В. Методичний підхід до оцінки й аналізу зовнішньої торгівлі продукцією промисловості з урахуванням доданої вартості в Україні та країнах світу. *Проблеми економіки*. 2020. № 2. С. 119–129.
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-2-119-129>
 4. Клепанчук О. Ю. Структурні зміни та інституційні реформи на внутрішньому ринку України : монографія. Львів : Растр-7, 2022. 426 с.
 5. Куцик П., Лупак Р., Щупаківський Р. та ін. Концептуальні засади узгодження галузевих структурних зрушень із потребами забезпечення конкурентоспроможності економіки в умовах цифрових трансформацій. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2024. Т. 2. № 55. С. 346–361.
DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.55.2024.4284>
 6. Міценко Н. Г. Інтегровані системи підприємств і організацій споживчої кооперації : монографія. Львів : Вид-во ЛКА, 2014. 414 с.
 7. Ольшанський О. В. Управління бізнес-процесами підприємств торгівлі : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Харків, 2020. 494 с.
 8. Пинда Ю. В., Гуштан Т. В. Структурні зрушення у доданій вартості торговельних підприємств України. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2020. Вип. 27. С. 61–66.
DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.4727000>
 9. Система регулювання внутрішньої торгівлі України : монографія / за заг. ред. В. В. Апопія, І. М. Копича. Київ : Академвидав, 2012. 424 с.
 10. Чорна М., Бугрименко Р. Методичний підхід до оцінювання можливостей стратегічної трансформації підприємств роздрібною торгівлі. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2019. № 3. С. 51–56.
DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2019/204-3/7>
 11. Lupak R., Kunytska-Iliash M., Berezivskiy Y. et al. Information and analytical support system of enterprise competitiveness management. *Accounting*. 2021. No. 7. P. 1785–1798.
DOI: <https://doi.org/10.5267/j.ac.2021.4.018>
- transformatsii pidpriemstv rozdrubnoi torhivli" [Methodological Approach to Assessing Prospects for Strategic Transformation of Retailers]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*, no. 3 (2019): 51–56.
DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2019/204-3/7>
- Klepanchuk, O. Yu. *Strukturni zminy ta instytutsiini reformy na vnutrishnyomu rynku Ukrainy* [Structural Changes and Institutional Reforms in the Domestic Market of Ukraine]. Lviv: Rastr-7, 2022.
- Kutsyk, P. et al. "Kontseptualni zasady uzhdzhennia haluzevykh strukturnykh zrushen iz potrebamy zabezpechennia konkurentospromozhnosti ekonomiky v umovakh tsyfrovyykh transformatsii" [Conceptual Principles of Coordination of Sectoral Structural Shifts with the Needs of Ensuring the Competitiveness of the Economy in the Conditions of Digital Transformations]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, vol. 2, no. 55 (2024): 346–361.
DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.55.2024.4284>
- Kyzym, M. O., and Kramarev, H. V. "Metodychnyi pidkhid do otsinky i analizu zovnishnyoi torhivli produkt-siieu promyslovosti z urakhuvanniam dodanoi vartosti v Ukraini ta krainakh svitu" [Methodological Approach to Estimating and Analyzing International Trade in Manufactured Goods in Value Added Terms in Ukraine and Countries of the World]. *Problemy ekonomiky*, no. 2 (2020): 119–129.
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-2-119-129>
- Lupak, R. et al. "Information and analytical support system of enterprise competitiveness management". *Accounting*, no. 7 (2021): 1785–1798.
DOI: <https://doi.org/10.5267/j.ac.2021.4.018>
- Mitsenko, N. H. *Intehrovani systemy pidpriemstv i orhanizatsii spozhyvchoi kooperatsii* [Integrated Systems of Enterprises and Organizations of Consumer Cooperation]. Lviv: Vyd-vo LKA, 2014.
- Olshanskyi, O. V. "Upravlinnia biznes-protsesamy pidpriemstv torhivli" [Management of Business Processes of Trade Enterprises]: *dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.04*, 2020.
- Pynda, Yu. V., and Hushtan, T. V. "Strukturni zrushennia u dodanii vartosti torhovelynykh pidpriemstv Ukrainy" [Structural Changes in the Added Value of Trade Enterprises of Ukraine]. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava*, no. 27 (2020): 61–66.
DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.4727000>
- Systema rehulivannia vnutrishnyoi torhivli Ukrainy* [System of Internal Trade Regulation of Ukraine]. Kyiv: Akademvydav, 2012.
- Vasylytsiv, T. H., Fleichuk, M. I., and Lupak, R. L. "Priorytety i zasoby derzhavnoi polityky zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky rozvytku vnutrishnyoho rynku v Ukraini" [Priorities and Means of State Policy of Ensuring the Economic Security of Development of the Domestic Market in Ukraine]. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Serii «Ekonomichni nauky»*, iss. 53 (2017): 10–19. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2017_53_4

REFERENCES

- Burlieiev, O. L., Vasylenko, O. O., and Ivanenko, R. M. "Efektyvnist vykorystannia shtuchnykh neironnykh merezh v ekonomitsi" [Efficiency of Using Artificial Neural Networks in the Economy]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 31 (2021).
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-27>
- Chorna, M., and Buhrimenko, R. "Metodychnyi pidkhid do otsiniuvannia mozhlyvostei stratehichnoi